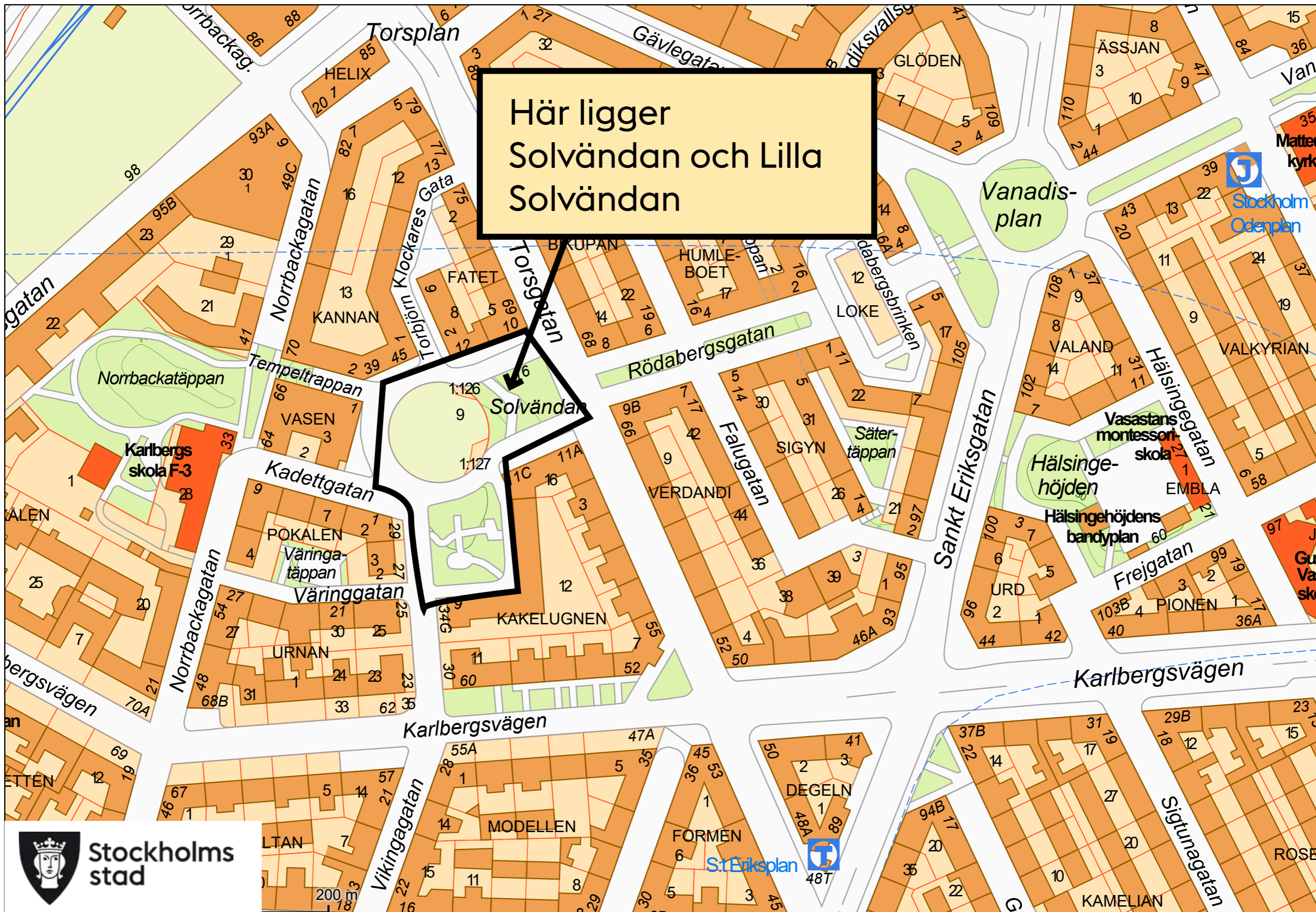


# Solvändan och Lilla Solvändan

Sammanställning av  
uppföljande dialoger inför  
kommande upprustning



Här ligger  
Solvändan och Lilla  
Solvändan



## Dialogarbete

### Bakgrund

En upprustning och förnyelse av parkerna Solvändan och Lilla Solvändan i Röda bergen är planerad där ett program planeras tas fram under 2024. Programmet kommer att innehålla en bakgrundsbeskrivning av den befintliga miljö, en analys av hur parkerna fungerar idag samt ett förslag på förnyelse av parkerna.

Som ett första steg inför programarbetet genomfördes hösten 2023 en vandring med representanter från Funktionshinderrådet. Efter vandringen sammanställdes rådets samlade synpunkter och rekommendationer.

Allmänheten bjöds in att svara på en webenkät från 15 mars till 7 april 2024. Enkäten innehöll frågor kring hur parkerna används, vad som är bra och vad som kan göras bättre. Förvaltningen fick in 143 svar vilka sammanställdes och redovisades på stadens hemsida.

4 november 2024 presenterades det framtagna förslaget för Skönhetsrådet som efter presentationen kunde ställa frågor och lämna synpunkter. Skönhetsrådet sammanställde därefter sitt yttrande i ett beslut som skickades till förvaltningen.

Upprustningsförslaget redovisades för allmänheten i en uppföljande dialog under perioden 6 till 20 november 2024.

7 november 2024 hölls ett möte på plats i Solvändans lekplats med barnen på förskolan Nyfiken där förvaltningen tillsammans med landskapsarkitektkonsulter visade framtaget förslag och fick möjlighet att utbyta idéer, synpunkter och samtal med barnen.

Detta dokument redovisar en sammanställning av allmänhetens respons på framtaget förslag för uppsrustning, Skönhetsrådets yttrande samt sammanfattning av mötet med barnen på förskolan Nyfiken.

### Annonsering av dialog med allmänheten

Allmänheten informerades om dialogen via annons i lokaltidningen samt med skyltar i och omkring parkerna. På skyltarna fanns en qr-kod som länkade till webenkäten. Enkäten gick även att nå via stadens sida Stockholm växer (vaxer.stockholm/solvandan). På skyltarna angavs också möjlighet att få enkäten hemskickad i pappersformat.

### Deltagande

Inkomna svar: 54 st

### Hantering av synpunkter

I det här dokumentet har synpunkter sammanfattats och kategoriserats för att ge en bild av spridning, tyngdpunkter och engagemang. Dialogresultatet utgör underlag för framtida utvecklingsförslag för parken och för prioriteringar av åtgärder.

### Vad händer nu?

Inkomna synpunkter blir ett av flera viktiga underlag till arbetet med att bearbeta det framtagna förslaget.

I vårt fortsatta arbete kommer vi göra avvägningar och behöva prioritera mellan de olika intressen som finns. Enligt projektets tidplan kommer programmet att tas upp för beslut i Norra innerstadens stadsdelsnämnd under början av 2025. Sedan följer projektering och framtagande av bygghandlingar. Planerad byggstart är satt till 2026 då delar av parken kommer behöva stängas av.

### Kontakt

Följ projektet på: [vaxer.stockholm/solvandan](https://vaxer.stockholm/solvandan)

Om du har frågor eller vill veta mer, kontakta Norra innerstadens stadsdelsförvaltning via e-postadress: [norrainnerstaden@stockholm.se](mailto:norrainnerstaden@stockholm.se) eller ringa på telefonnumret 08-508 09 00.

## Tyck till om förslag till upprustning av Solvändan och Lilla Solvändan

Lämna dina svar 6-20 november 2024



Scanna QR-koden med din mobiltelefon för att komma till enkäten.  
[vaxer.stockholm/solvandan](https://vaxer.stockholm/solvandan)

### Vill du svara med en pappersenkät?

Kontakta Norra innerstadens stadsdelsförvaltning för att få en enkät skickad via post.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltning  
Telefon: 08-508 09 000 (växel)  
E-post: [norra.innerstaden@stockholm.se](mailto:norra.innerstaden@stockholm.se)



Skylten som sattes upp i parkerna och i portuppgångar i parkernas närhet.

## Sammanfattning av allmänhetens inkomna synpunkter

### Webbenkäten

Under dialogperioden inkom 54 enkätsvar. De flesta som svarade var mellan 26-64 år och könsfördelningen hos de svarande var 59,3% kvinnor och 37% män, 1,9% med annan könstillhörighet och 1,9% som inte kunde/vill ange könsidentitet.

### Hur gammal är du?

(Vårdnadshavare kunde välja om de ville svara på frågorna tillsammans med sitt barn och ange barnets ålder, eller om de ville svara själva i egenskap av vårdnadshavare och då ange sin egen ålder.

Åldersgrupper	Antal	%
0-5 år	2	3,7 %
6-9 år	-	-
10-15 år	1	1,9
16-25 år	-	-
26-64 år	41	75,9%
65+ år	10	18,5%

### Allmänhetens synpunkt på framtaget förslag AI-genererad analys av resultat

Förvaltningen lät AI analysera allmänhetens respons på det framtagna upprustningsförslaget och fick följande sammanfattning:

Svarspersonerna i denna enkät verkar generellt positiva till de föreslagna förändringarna i deras lokala område, vilket framgår av flera uttryck för uppskattning och entusiasm över planerna. Många svar innehåller specifika förslag och önskemål som tyder på en stark engagemangsnivå och en vilja att bidra till att förbättra deras närmiljö. Detta inkluderar förslag på tillägg av belysning, bevarande av vissa lekutrustningar som gungor för småbarn, och önskemål om mer grönska och mindre grus i lekparkerna. Dessa detaljerade förslag visar på en djup kännedom om områdets nuvarande tillstånd och en klar vision för hur det kan förbättras.

En återkommande oro bland respondenterna är behovet av att bevara eller till och med öka antalet parkeringsplatser, vilket tyder på en praktisk bekymmer över tillgänglighet och bekvämlighet i vardagen. Detta är en viktig aspekt att beakta då det speglar en del av befolkningens behov som kan känna sig negativt påverkade av en minskning av parkeringsutrymmen.

Denna fråga om parkering verkar vara en balansgång mellan att främja en grönare miljö och att tillgodose bilanvändares behov.

Säkerhet och tillgänglighet under kvällstid är också en framträdande fråga, där flera svar önskar förbättrad belysning i parkområdena. Detta är särskilt relevant i stadsdelar där familjer med barn och äldre invånare finns, vilket kräver en trygg miljö under alla tider på dygnet. Sammantaget visar svaren på en aktiv och engagerad gemenskap som är ivrig att se positiva förändringar, samtidigt som de uttrycker praktiska bekymmer som behöver adresseras för att säkerställa att förändringarna gagnar alla grupper inom samhället.

#### Förslag på åtgärder för resultat

1. Installera fler småbarnsgungor i lekparkerna för att möta efterfrågan från familjer med små barn, vilket flera respondenter uttryckt uppskattning för.
2. Förbättra belysningen i och runt parkområdena för att öka tryggheten och tillgängligheten under kvällstid, vilket efterfrågas av flera boende i området.
3. Implementera fler återvinningsstationer och papperskorgar i parkerna för att hantera skräp och minska problem med råttor, vilket är en oro som uttryckts av boende.
4. Bevara och integrera element av traditionell konst som reflekterar områdets historia i den nya parkdesignen, vilket kan stärka områdets identitet och kulturella värde.
5. Skapa fler gröna ytor och plantera lägre vegetation nära bostäder för att undvika att blockera ljusinsläpp till lägenheter, vilket är en specifik önskan från boende nära Tempeltrappan.

### Förvaltningens analys och svar på inkomna synpunkter

Förvaltningen gläds åt att förslaget till största del mött mycket positiv respons. Det uttrycks att förslaget ser fint ut och att det är bra att det tillskapas mer grönytor. Det ses också som positivt ur trygghetssynpunkt att bilvägen mellan parkerna tas bort. De positiva kommentarerna överväger till stor del de kritiska där man yttrar en farhåga att antalet parkeringsplatser blir för litet i området där det redan idag råder parkeringsbrist.

Förslaget för lekplatsens upprustning redovisades endast schematiskt i dialogen med allmänheten vilket kan ses i synpunkterna. Flera önskemål om lekutrustning har inkommit som mest rör gungor och framförallt önskan om fler bebisgungor.

Flera beskriver parkernas belysning där de önskar en förstärkt och förbättrad belysning av parkerna.

Det framfördes även önskemål om mer konst i parkerna.

Klagomål kring att hundrastgården är störande på grund av skällande hundar framfördes också. Förslag inkom att begränsa dess öppettid samtidigt som önskemål om att utöka hundrastgården till att även finnas på andra sidan Torsgatan önskades.

Gällande Tempeltrappans upprustning anser boende att det är viktigt att grönskan inte blir för högvuxen och minskar lägenheternas ljusinsläpp. I övrigt är de positiva till att gatan omvandlas till grönskande parktorg.

# Skönhetsrådets yttrande och beslut

## Sammanfattning av Skönhetsrådets yttrande

Skönhetsrådet anser att det förslag som stadsdelsförvaltningen landat i ger området nya kvaliteter samtidigt som den ursprungliga planformen med två olika parker fortsatt blir avläsbar. De minskade trafikytorna runt Solvändan innebär, enligt rådet, en klar förbättring av stadsmiljön och rådet ställer sig även positivt till att parkeringsytorna vid Tempeltrappan ersätts av med planteringar och sittplatser. Rådet vill inskräpa vikten av att de val av träd och växtmaterial som kommer att göras tar sin utgångspunkt i tidstypiska sorter. Rådet önskar att projektet undersöker i Gatu- och fastighetskontorets arkiv om det finns äldre bilder eller förteckningar på växter/träd från Mauritz Hammarbergs tid som stadsträdgårdsmästare vid anläggandet av Solvändan och övriga parker i Röda bergen. Inspiration kan också tas från de intilliggande storgårdarnas bestånd.

Längs Tempeltrappan är det viktigt att de tillkommande träden får smala och höga kronor, både av stadsbildsskäl som av historiska orsaker då detta på ett naturligt sett förstärker det klassicistiska uttryck som i övrigt finns i stadsmiljön.

Rådet välkomnar avslutningsvis att lekplatserna ägnas omsorg samt att nya gräsytor, planeringar samt att ett nytt vårdträd i refug tillkommer.

## Beslut

Skönhetsrådet ställer sig positivt till det förslag som illustrationsplanen i programmet redovisar med erinran om att stor omsorg bör läggas vid trädval och annat växtmaterial så att det harmonierar med områdets karaktär och ursprungliga växtbestånd.

## Förskolan Nyfiken synpunkter och förslag

### Sammanfattning

När förskolan besöker Solvändans lekplats tycker barnen om att gunga, leka i sandlådan, gunga gungbräda, klättra på taken på de små husen och åka rutschkana.

Inför utvecklingen av Solvändans lekplats föreslog förskolan att det vore roligt med en studsatta i lekparken så som i Observatorielunden. De framhöll även att det skulle vara bra med en hög klätterställning med olika svårighetsgrad så att barnen kan leka tillsammans.

Förskolepersonalen upplevde att barnen uppskattar när leken är uppdelad i olika sektioner. Barnen tycker det är roligt när det finns konst i parkerna de besöker och föreslog att det borde framgå tydligare att husen i lekplatsen är ett konstverk. Det lyftes även att det inte finns trygga skolvägar med övergångställen till och från parken.

Solvändan och Lilla Solvändan -Sammanställning av dialog inför upprustning

Norra innerstadens stadsdelsförvaltning

[vaxer.stockholm/solvandan](https://vaxer.stockholm/solvandan)